

Elektroniskā dokumenta parakstīšanas laiks ir laika zīmoga pievienošanas datums
un laiks

Saldus novada Šķēdes pagasta bibliotēka

Bibliotēkas 2024.gada pārskats

Sagatavots Saldus novada Šķēdes pagasta bibliotēkā, 28.01.2025

Saturs

Pārskata perioda raksturojums	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	4
2. Finansiālais nodrošinājums.....	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	5
4. Personāls	6
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	8
6. Krājums.....	10
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	13
8. Novadpētniecība	13
9. Projekti.....	14
10. Publicitāte	14
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	15
Pielikums.....	16

Pārskata perioda raksturojums

Šķēdes pagasta bibliotēkas darba prioritāte ir kvalitatīva bibliotēkas lietotāja apkalpošana. Tā kā pagasta iedzīvotāju skaits ik gadu samazinās un nav paredzamas pozitīvas izmaiņas šajā jomā, bibliotēkas darbības mērķis ir noturēt esošos bibliotēkas lietotājus un uzrunāt tos, kuri par tādiem varētu kļūt. Pozitīvi ir tas, ka krājuma komplektēšanai 2024.gadā bija atvēlēti pietiekoši finanšu līdzekļi, līdz ar to iespējams arī plašāks piedāvājums.

Kā rāda dati, bibliotēka iedzīvotājiem ir vajadzīga gan kā informācijas ieguves vieta, gan kā socializēšanās vieta.

Kopš 2024.gada bibliotēkā ir iespēja samaksāt Saldus novada pašvaldības izrakstītos rēķinus par nekustamā īpašuma nodokli, zemes nomu, komunālajiem pakalpojumiem, kā arī valsts un pašvaldības nodevas. Bibliotēka nodrošina operatīvu un kvalitatīvu informācijas apriti starp pagastu pārvalžu apvienību, iestādēm un apmeklētājiem.

1.Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Šķēdes pagasta bibliotēka ir Saldus novada bibliotēkas struktūrvienība, dibināta 1955.gadā.

Bibliotēka veic dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, saglabāšanu un nodrošina informācijas pieejamību pagasta iedzīvotājiem. Šķēdes bibliotēkas darbība vērsta uz iedzīvotāju lietderīga brīvā laika pavadīšanas un pašizglītošanās iespējām.

Bibliotēkai ir informācijas, kultūras un izglītības iestādes funkcijas. Tai ir liela loma iedzīvotāju izglītošanā, iepazīstinot ar dažādām informācijas meklēšanas iespējām. Joprojām neatņemama bibliotēkas darba sastāvdaļa ir drukāto izdevumu piedāvāšana interesentiem, ir aktuālas arī digitālās iespējas- bibliotēkā abonēto datubāzu izmantošana, e-pakalpojumi u.c.

Šķēdes pagasta bibliotēkas apkalpojamajā teritorijā ietilpst Šķēdes pagasts. Pēc PMLP datiem, uz 01.01.2024.Šķēdes pagastā reģistrēti 469 iedzīvotāji, no tiem 74 bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam. Pagastā ir ļoti maz darba vietu un nav neviena izglītības iestāde. Pagasta ekonomiski aktīvie iedzīvotāji lielākoties strādā ārpus pagasta un novada robežām, arī bērni mācās citās Saldus vai apkārtējo novadu skolās, tur arī apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes. Tā kā praktiski visu darbadienu iedzīvotāji pavadā ārpus pagasta, tad nepieciešamības gadījumā viņi pārsvarā izvēlas bibliotēkas atrašanās vietā.

Pārskata periodā bibliotēkas nav notikusi bibliotēkas akreditācija.

2024.gadā paplašinājies bibliotēkā pieejamo pakalpojumu klāsts. Šķēdes pagasta bibliotēkā bezskaidras naudas formā iespējams veikt valsts noteikto nodokļu un nodevu maksājumu un maksājumus par pašvaldības un pašvaldības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem. Bibliotēkā notiek arī iedzīvotāju iesniegumu pieņemšana, konsultāciju sniegšana par pašvaldības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem un kompetenci; iedzīvotāju apkalpošana, sniedzot tiem nepieciešamo informāciju.

2.Finansiālais nodrošinājums

Esošais finansējums nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu.

Krājuma papildināšanai piešķirtā summa ir pietiekoša, lai kvalitatīvi atjauninātu un papildinātu bibliotēkas fondu. Šobrīd bibliotēkā pieejamais preses izdevumu piedāvājums ir apmierinošs. Lai optimāli izmantotu esošos līdzekļus, preses izdevumi tiek abonēti atlaižu laikā.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	11784	13757	18647
Darbinieku atalgojums (bruto)	6597	10536	12406
Krājuma komplektēšana	2097	2226	2576

Tabulā redzams, ka kopējais bibliotēkas finansiālais nodrošinājums ir lielāks kā iepriekšējos 2 gadus. 2024.gadā pieaudzis atalgojums, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem. Arī finansējums krājuma papildināšanai ir nedaudz lielāks kā iepriekš.

3.Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Šķēdes pagasta bibliotēka esošajās telpās atrodas kopš 2018.gada, kad telpas tika remontētas un īpaši pielāgotas bibliotēkas vajadzībām. Telpu stāvoklis ir labs. 2024.gadā nekādi remontdarbi bibliotēkā nav notikuši un tie nav plānoti arī 2025.gadā. Bērnu literatūrai bibliotēkā ir atsevišķa telpa, tā aprīkota ar bērniem piemērotām mēbelēm.

2024.gadā bibliotēka iegādājusies galda lampu un 2 stūra plauktus.

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Piezīmes
Datori	1 (2016.g.)	4 (2015.g.)	
Multifunkcionālās iekārtas	1 (2015.g.)		
Citas iekārtas	2		Laminēšanas iekārta, mobilais tālrunis

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

4. Personāls

Šķēdes pagasta bibliotēkā pārskata periodā nav notikušas izmaiņas personāla sastāvā.

Bibliotēkā strādā viens pilnas slodzes darbinieks- bibliotēkas vadītāja ar kvalifikāciju Bibliotekārs, kas atbilst trešajam profesionālās kvalifikācijas līmenim. Bibliotēkai nav atsevišķas apkopējas- bibliotēkas telpas uzkopj tā pati apkopēja, kura tīra arī citas telpas Šķēdes pagasta Pakalpojumu centra ēkā.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	D.Šlanka, D.Makare, V.Neimeta, L.Milne	Darbs ar maksājumu karšu pieņemšanas terminālu (POS termināls). Kases žurnāla, kvīšu grāmatiņas aizpildīšana.	2	Klātienē
2.	Saldus novada bibliotēka	WORD dokumenta apstrādes satura izveide, lapu numerācija, teksta līdzināšana u.t.t.	2	Attālināti
3.	E.Spulaša, M.Marcinkeviča, A.Mežiņa, Z.Novada	1.Kontaktpersonu grupu izveide Outlook e-pastā 2.E-pasta automātiskā atbilde (kad, kā lietot)		Klātienē

		3.Lasītāju reģistrēšana/ atkārtota reģistrācija citās novada bibliotēkās 4.POS terminālis		
4.	V.Neimeta	POS žurnālu aizpildīšana; atskaišu iesniegšana, noslēdzoties mēnesim	1	Attālināti
5.	E.Spulaša	Uzstāšanās māksla (E.Grigaite) Atskats uz apmeklētajiem kursiem/ semināriem 1.ceturksnī	4	Klātienē
6.	E.Spulaša	Pieredzes apmaiņas brauciens pa Saldus novadu	9	Klātienē
7.	Saldus novada bibliotēka	Mākslīgā intelekta priekšrocības un riski (I.Birgersone)		Klātienē
8.	Latvijas pašvaldību mācību centrs	Metodisks atbalsts lasītprasmes veicināšanā	6	Attālināti
9.	E.Spulaša	1.Budžeta sagatavošana 2.Dzejas dienas 2024- plānošana, tāmes, līgumi	3	Klātienē
10.	Saldus novada bibliotēka	1."Vienas pieturas aģentūra" – informācijapar piedāvātajiem pakalpojumiem 2.Vēsturnieka un skolotāja Edgara Plētiena lekcija "Bibliotēkas un bibliotekāra loma novadpētniecības saglabāšanā. Novadpētniecības loma raidījuma "Tas notika šeit" tapšanā" 3. "Dzimtas koka pētīšana (Aivars Rijnieks)	4	Klātienē

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	188	206	209	+7%; +1%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	36	41	38	+14%; -7%
Bibliotēkas apmeklējums	2430	2903	2356	+20%; -19%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	604	805	564	+33%; -30%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegums kopā	9375	10455	9196	+11%; -12%
<i>t. sk. grāmatas</i>	3011	3382	3355	+12%; -1%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	6364	7073	5841	+11%; -17%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	427	504	552	+18%; +10%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	38,8%	43,5%	44,6%	+5%; +1%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	53,7%	58,5%	51%	+5%; -7,5%
Iedzīvotāju skaits	485	473	469	-2%; -1%

**Iedzīvotāju skaits tabulā tiek norādīts pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem uz 01.01.2024*

Pārskata periodā par 1% samazinājies pagasta teritorijā deklarēto iedzīvotāju skaits. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2024.gadā aktīvo apmeklētāju skaits palielinājies nedaudz- par 1%, samazinājies gan kopējais (-19%), gan bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem (-30%) bibliotēkas apmeklējumu un arī kopējo izsniegumu (-12%) skaits.

Lai gan bērnu un jauniešu bibliotēkas apmeklējums 2024.gadā ir bijis mazāks kā gadu iepriekš, šai vecumgrupai par 10% ir pieaudzis izsniegumu skaits.

Bibliotēkas pakalpojumi netiek izdalīti atsevišķām mērķgrupām, tos bibliotēkā var saņemt ikviens pēc vajadzības neatkarīgi no vecuma, dzimuma, sociālās piederības u.t.t. Atsaucīgākie pasākumu apmeklētāji ir seniori.

2024.gadā bibliotēkas lasītāji izmantojuši starpbibliotēku abonementa piedāvātās iespējas. Lai arī bibliotēkas finansējums krājuma papildināšanai ir pieaudzis, lasītāji vēlas konkrētus izdevumus, kuri nav bibliotēkas krājumā.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	98	55	58
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	2	62	28

Bibliotēkā pārskata periodā bija pieejami šādi pakalpojumi: abonementa un lasītavas pakalpojumi; datoru ar interneta pieslēgumu un bezvadu interneta bezmaksas izmantošana; bezmaksas piekļuve abonētajām datu bāzēm; attālināto lietotāju apkalpošana; izdevumu rezervēšana un nodošanas termiņa pagarināšana; starpbibliotēku abonements; uzziņas un konsultācijas; pasākumi un izstādes; novadpētniecības materiālu izmantošana; maksājumu pieņemšana bezskaidras naudas formā- valsts noteikto nodokļu un nodevu maksājumu un maksājumi par pašvaldības un pašvaldības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem; iedzīvotāju iesniegumu pieņemšana, konsultāciju sniegšana par pašvaldības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem un kompetenci; informācijas nodrošināšana starp pagastu pārvalžu apvienību, iestādēm un apmeklētājiem.

2024.gadā bibliotēkas datori izmantoti arī izklaides nolūkos, taču pieaugušie pārsvarā tos izmanto nepieciešamo darbību veikšanai- rēķinu nomaksa i-bankā, saziņai ar valsts un pašvaldības iestādēm, deklarāciju un iesniegumu iesniegšanai VID, LDC, LAD, UR, informācijas izdrukai no DATAMED, darba meklēšanai u.c. Bibliotēkā darbojas kā konsultants, nepieciešamības gadījumā palīdzot dažādu e- sistēmu lietošanā.

2024.gadā bibliotēkā sniegtas 47 uzziņas par dažādiem tematiem, elektroniski nosūtīti 18 dokumenti, pārsvarā no datubāzes Periodika.lv un laikrakstu bibliotēkas news.lv.

Bibliotēkā iespējams izdrukāt, kopēt un skenēt A3 un A4 formāta dokumentus.

2024.gadā notikušas 18 dažādas tematiskās literārās izstādes, kā arī mūsu pašu Šķēdes pagasta iedzīvotāju Kitijas Dārtas Majores un Ritas Frīdenbergas zīmējumu izstādes un Jelgavas novada Salgaļes pagasta Tautas mākslas studijas dalībnieces Annas Gabrānes personālizstāde “Tver mirkli”. Šķēdes pagasta bibliotēkā 2024.gadā bija apskatāmas kolēģu vaļasprieku izstādes- Saldus novada bibliotēkas bibliotekāres Andras Gaigalas pildspalvu kolekcijas izstāde un Gaiķu pagasta Satīķu bibliotēkas kolēģes Lienas Bartkus raganu kolekcijas izstāde. Dzejas dienu ietvaros bibliotēka rīkoja Valijas Skarneles dzejas un dziesmu vakaru, kurā savu dzeju lasīja pati autore un viņas komponētās dziesmas izpildīja gan vokālais ansamblis “Šķēde”, gan Šķēdes mūzikas draugu pulciņa jaunieši.

Bibliotēkas Facebook profilā izveidotas 2 virtuālās videoizstādes- jauno grāmatu apskati. Šķēdes pagasta bibliotēkas profilā ievietoti arī 9 attēli un 3 video no Dzejas dienu pasākuma.

Tā kā bibliotēkā nav sliekšņu un atšķirīgu grīdas līmeņu, tā ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Bibliotēkā elektroniski ir pieejama pašvaldības, valsts institūciju un dažādu NVO informācija. Pie katra datora darba vietas ir norādes, kur un kā šo informāciju meklēt. Turpat atrodas arī norādes par bibliotēkā pieejamajām datu bāzēm- Letonika un Lursoft laikrakstu bibliotēka.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

6.Krājums

Šķēdes pagasta bibliotēkas krājuma komplektēšanas uzdevumi, prioritātes, virzieni un principi noteikti dokumentā “Saldus novada pašvaldības Šķēdes pagasta

bibliotēkas Krājuma attīstības plāns (2021.- 2024.)” Krājumu komplektējot, noteikti tiek ņemtas vērā lasītāju intereses un izteiktās vēlmes pēc kāda konkrēta izdevuma, autora vai tematikas.

Bibliotēkas krājuma rekatalogizācija ir pilnībā pabeigta.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2097	2226	2576
<i>t. sk. grāmatām</i>	1497	1631	1876
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	600	595	700
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	4,32	4,71	5,49
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2097	2226	2576

2024.gadā finansējums krājuma komplektēšanai ir pietiekošs.

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma inventarizācija nav veikta.

Preses izdevumi tiek abonēti uz gadu. 2024.gadā bibliotēkā bija pieejami 2 nosaukumu laikraksti un 13 nosaukumu žurnāli, no tiem žurnāla “IR” abonements bibliotēkai tika uzdāvināts.

2024.gadā Šķēdes bibliotēkas krājums papildināts ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Latvijas Kultūras ministrijas finansiālo atbalstu projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām” saņemtajām 16 grāmatām kopsummā par EUR 170,92.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	620	522	514
<i>t. sk. grāmatas</i>	322	143	174
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	152	75	84

<i>t. sk. bērniem</i>	94	22	36
Izslēgtie dokumenti	1036	531	493
Krājuma kopskaits	5591	5584	5610
Grāmatu krājuma apgrozība	0,65	0,74	0.74
Periodisko izdevumu apgrozība	6,55	6,81	5.53

2024.gadā no kopējā jauniegūto monogrāfisko izdevumu skaita 36 eksemplāri jeb 20,7% ir bērnu un jaunatnes literatūra. Tas ir proporcionāli bibliotēkas lietotāju- bērnu un jauniešu skaitam no bibliotēkas lietotāju kopskaita (18,2%).

Bibliotēkā pieejamas 2 abonētās datu bāzes- Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēka News.lv.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			
skatījumi			
piekļuves sesiju skaits	12	16	7
lejuplāžu skaits	19	16	64
News			
skatījumi	120	124	112
piekļuves sesiju skaits			
lejuplāžu skaits			
Citas			

Bibliotēkas novadpētniecības darbā visbiežāk tiek izmantota Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas kolekcija Periodika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēka.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7.Darbs ar bērniem un jauniešiem

Pēc PMLP datiem, uz 2024.gada 1.janvāri Šķēdes pagastā deklarēti 74 bērni un jaunieši līdz 18 g.v. Kā bibliotēkas lasītāji 2023.gadā reģistrēti 38 bērni un jaunieši, bibliotēku viņi apmeklējuši 564 reizes, šai vecuma grupai izsniegti 552 izdevumi. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šīs grupas lasītāju ir mazāk (-7%), apmeklējumu skaits ir sarucis par 30% , tomēr izsniegumu skaits pieaudzis par 10 %.

Bibliotēka bērniem un jauniešiem brīvajā laikā ir kļuvusi par satikšanās vietu, jo pagastā nav daudz tādu iespēju- tikai bibliotēka un sporta halle pāris stundas vakaros dažas dienas nedēļā.

Vislielākā problēma Šķēdes pagasta bibliotēkas darbā ar bērniem ir tā, ka pagastā nav ne pirmsskolas izglītības iestādes, ne skolas, līdz ar to mācību gada laikā nav iespējams plānot nekādas aktivitātes, jo mērķauditorija apmeklē citu pagastu un novadu mācību iestādes un dzīvesvietā pārrodas tikai vakaros.

Bērni un jaunieši bibliotēku visbiežāk izmanto informācijas meklēšanai mācību darbam, kā arī izklaidei.

Mazākajiem bērniem bibliotēkā patīk zīmēt, krāsot un kopā lasīt pasakas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8.Novadpētniecība

Kā ik gadu, no preses un citiem resursiem tiek vākti un apkopoti materiāli par Šķēdes pagastu un tā iedzīvotājiem. Novadpētniecības katalogā izveidoti 58 bibliogrāfiskie ieraksti, no tiem 12 saistīti ar Šķēdes pagastu un tā iedzīvotājiem.

Šķēdes pagasta bibliotēkas Facebook profilā 2024.gadā publicēti 9 fotoattēli un 3 video no bibliotēkas novadpētniecības krājuma.

Šķēdes pagasta bibliotēkā 2024.gadā notikušas 2 izstādes, kurās savus darbus parādīja vietējās mākslinieces- Kitija Dārta Majore un Rita Frīdenberga.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9.Projekti

Pārskata periodā projekti nav rakstīti.

10.Publicitāte

Šķēdes pagasta bibliotēkai ir izveidots profils vietnē facebook.com ([Šķēdes pagasta bibliotēka | Facebook](#)). Tajā tiek ievietota informācija par aktualitātēm bibliotēkā, kā arī virtuālās novadpētniecības izstādes, fotogrāfijas un materiāli, kas saistīti ar Šķēdes pagastu.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits		
	2022	2023	2024
Facebook	11	25	38
Instagram			
TikTok			
YouTube			
Twitter			

Šķēdes pagasta bibliotēkas profils 2024.gadā apmeklēts 685 reizes, profilam ir 152 sekotāji.

Par notikumiem bibliotēkā, bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem un iespējām vajadzības gadījumā sabiedrība tiek informēta ar afišu palīdzību pie pakalpojumu centra un veikala. Informācija tiek nodota arī telefoniski un mutvārdos.

11.Sadarbības tīkla raksturojums

Šķēdes pagasta bibliotēkai laba sadarbība ir ar Saldus novada bibliotēkas un pagastu bibliotēkām- vienmēr var vērsties pie kolēģiem pēc padoma un pieredzes profesionālajā darbībā, SBA grāmatu apmaiņā.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Pielikums

1.attēls. Ritas Frīdenbergas darbu izstādes afiša

2.attēls. Kitijas Dārtas Majores darbu izstādes afiša

3.attēls. Ieskats K.D.Majores darbu izstādē

4.attēls. Dzejas dienu afiša

5.attēls. Dzejas dienas 2024; dzejniece un komponiste Valija Skarnele

6.attēls. Dzejas dienas 2024; vokālais ansamblis “Šķēde” un jaunieši no Mūzikas draugu pulciņa

Šķēdes pagasta bibliotēkas vadītāja Egita Zasa

* Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.